

Bevezető gondolatok

Szeretnénk megköszönni mindenkinek, aki eddig gondolataival, írásban vagy szóban támogatja lapunkat, mely a csicsóiaké és a csicsóiaknak szól elsősorban. Lapunk megújult, főleg küllemére. Szeretnénk a jövőben is kizárólag olyan tényeket, gondolatokat közölni, melyek bizonyítékokkal alátámasztottak, elhangzottak nyilvános rendezvényeken vagy dokumentumok rögzítik. Továbbra is szeretnénk, hogy lapunk független maradjon. Ez néha nagyon nehéz. Nagyon örülünk minden jó és igaz szándékú kezdeményezésnek, mely növeli községünk összetartó erejét, jövőképet mutat. Várjuk továbbra is a véleményeket, javaslatokat, írásokat, melyek kiegészítik, vagy akár tények alapján megcáfolják a már közölt információkat.

Köszönetnyilvánítás

Szeretnénk ezúton is megköszönni munkájukat azoknak a példamutató szülőknek, pedagógusoknak, az iskola minden alkalmazottjának, segítőknek, akik részt vettek a megújuló iskolánk takarításában. Külön köszönetet szeretnénk mondani Szakszon Gyulának, az iskola igazgatójának, hogy ezeket a munkákat becsülettel irányította. Így, mire a diákok részére az iskola elkezdődött, már a munkálatok nagy része készen volt. Tudni érdemes, hogy a takarításra nagyon kevés idő maradt, az építkezési munkálatok szoros munkabeosztása miatt. Mindezt tették szabadidejük, a családjukkal eltöltött idő rovására. Bizonyára még többen részt vettek volna a nagytakarításban, ha a falut tájékoztatták volna a hangosbemondóban.

Erős vár a mi Istenünk (Luther M. Református énekeskönyv, 390.ének)

Október végén, november legelején három jelentős ünnep van. A reformáció napja: Luther Márton professzor, német Ágostoni szerzetes 1517. október 31-én függesztette ki a wittenbergi vártemplom kapujára 95 pontba foglalt tétéleit, amelyeket a katolikus egyház megreformálása érdekében tett közzé. A református egyház ünnepi istentisztelettel emlékezik meg erről a napról.

Valószínűleg 1536-ig a Dunántúlról falunkba is áterjedt az új vallás és református hitre tért szinte a teljes lakosság. Templomot, iskolát építettek. A kezdeti fellendülést az üldöztetés éveit követték. 1673-ban templomukat lerombolták, iskolájukat megszüntették. Sok református család először Füssre, majd Nemesócsára menekült. A legismertebb számunkra Nagy Ákos gyermekorvos családja. Itt ragadom meg az alkalmat, hogy ajánljam Kulcsár Sz. Zsuzsanna - A NEMESÓCSAI KÚRIA GAZDÁJA, NAGY NÁNDOR című könyvecskéjét. Nagy Nándor, a doktor úr nagyapja, egyházmegyei főgondnok, és a 2. világháború idején Komárom vármegye főispánja volt. A nagy szeretettel megírt könyv egy viszontagságokban

helytálló ember tiszteletet érdemlő, példás életpályáját rajzolja az olvasó elé.

Másrésről viszont 1657-ben Csicsóra menekültek a Félből (Tomašikovo) elüldözött családok, akik falujukra emlékezve Féleknek nevezték el magukat. Ezért van az, hogy még ma is sok nem rokon Fél család él nálunk. És szinte minden református család felmenői között akad egy vagy több Fél nevű ág. Csak a Türelmi Rendelet hozott enyhülést, aminek alapján Zichy István 1784-ben engedélyt adott a református templom építésére.

Csicsó, Kolozsnéma, Füss református egyházközségek történetéről, tagjaik megpróbáltatásairól szól Kúr Géza – Küzdelmeink, 1993-ban újra kiadott könyve. Nagytiszteletű Kúr Géza 1932-ben írt szavaival ajánlom olvasásra a mai kor emberének, hogy: „hitet merítsen, az Isten kegyelmében bízni tanuljon, s meglássa, hogy áldozat nélkül nincs áldás, de áldozattal igen.”

Nagy Amália

Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek

November 1. Mindenszentek napja az üdvözült lelkek emléknapja, melyet a katolikus keresztény világ ünnepel. November 2-án, Halottak napján pedig az elhunyt, de az üdvösséget még el nem nyert, a tisztítótűzben lévő hívekért imádkoznak.

A holtak tiszteletének szánt, róluk megemlékező eredetileg katolikus ünnepet és népi hagyományait más felekezetek is átvették. Az ünnep nemcsak a katolikus hívek ünnepe, hanem a reformáció több felekezete is elfogadta. Az evangélikusok és az unitáriusok hivatalosan is elismerték. A reformátusok csak szokásjog alapján, a templomon kívül emlékeznek meg az elhunytakról.

Ennek az emlékező ünnepnek kapcsán szeretnék írni falunk néhány harangozási és temetkezési szokásáról.

Csicsón két templom van: katolikus és református. Mindkét templomnak három harangja

volt: két nagy és egy kicsi lélekharang. Az első világháború idején mindkét templomból elvitték a nagy harangokat. A reformátusok 1922-ben mindkét harang helyett szereztek

TARTALOM

<i>Bevezető gondolatok</i>	1
<i>Köszönetnyilvánítás</i>	1
<i>Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek</i>	2
<i>A nyári egyházi tábor margójára</i>	4
<i>Ültessünk fát!</i>	4
<i>Régi dicsőségeink</i>	5
<i>Ötletek és receptek</i>	6
<i>Szeressük egymást</i>	7
<i>Öröm és egészség</i>	7
<i>Betegségmegelőzés</i>	7
<i>Választások</i>	8
<i>Kultúrház programjai</i>	8
<i>Rejtvény</i>	8
<i>Szoborszentelés</i>	8

Csicsói Hírmondó -

Csicsó kéthavi rendszerességgel megjelenő ingyenes lapja. Köszönjük mindenkinek aki az újságunk szerkesztésében részt vett. Szeretnénk mindenkit arra buzdítani, hogy leírja gondolatait és megossza másokkal. Ezzel is színesítve csicsói közösségünk életét.

Külön köszönet: Nagy Amáliának, Androvics Adriannának, Bödök Károlynak, Nagy Olgának, Komjáthy Lórántnak, Nagy Géának, Gáspár Sámuel alapiskola diákjainak.

Elérhetőség: info@csicso.eu, www.csicso.eu

másikat, a katolikusok csak egyet tudtak pótolni. Így most a református templomban megint három harang van, a katolikusban pedig kettő. Mindkét templomban ma már a harangokat villanyárammal szólaltatják meg gombnyomásra, vagy pedig automatikusan. Nem is olyan régen még kézzel harangoztak. Ez nem volt könnyű munka. Először is fel kellett létrán mászni a toronyba. Egy ember legfeljebb csak két harangot tudott húzni. Három harang húzásához már segítség kellett. Néha fiatalok virtusból három harangot húztak: a két nagy harangot a kezükkel húzták, a kisharang kötelét pedig a lábukra kötötték. Tűzvészkor vagy más vész esetén félreverték a harangot. Ez azt jelenti, hogy a harang nyelvét csak a harang egyik oldalához verték. A harangozás módja mindkét templomban megegyezik. Naponta harangoznak a faluban egy nagy haranggal: reggel nyolc órakor a református templomban, majd a déli harangszó következik a katolikus templomban, végül este hétkor harangoznak, szintén a katolikusok. A vasárnapi istentiszteletre és misére, vagy egyéb ünnepi alkalomra is egyformán harangoznak. A vasárnapi istentisztelet és mise 11 órakor kezdődik. 10-kor és fél 11-kor harangoznak egy-egy haranggal, majd 11-kor az összes harang szól, beharangoznak. Mivel itt úgy tartják, hogy ha a két templom harangjai egyszerre szólalnak meg, az bajt hoz, ezért pár percnyi időt hagynak a két harangozás között. Általában először a református templomban szólalnak meg a harangok, majd

mikor ezek elnémulnak, akkor kezdenek a katolikus templomban harangozni. Ezt minden más alkalommal is betartják. Nagypénteken és nagyszombaton pedig, amikor a katolikus templom harangjai Rómában vannak, Csicsón is kereplő szólt helyettük. Halottra harangozás és temetés: A halottat először kiharangozzák: a kis lélekharanggal, ha férfi az elhunyt, hármat csöndítene, kettőt nőre, egyet pedig kisgyermekre. Majd egyformán mindenkire az összes haranggal három „verset” harangoznak. Kisgyermekre ekkor is csak a kis lélekharanggal. Temetésre már úgy harangoznak, mint istentiszteletre, az összes haranggal, de három „versben”. Az elhalálózástól a temetésig közben már csak egy haranggal harangoznak reggel 8 órakor, délben és délután 4 órakor. Valamikor minden két órában, sőt minden órában harangoztak reggel 8-tól, este hatig. A falu temetőjében csak 1977-től van ravatalozó. Előtte a halottat otthon ravatalozták fel, a Szentmihály lován, és vállon vitték ki a koporsót a temetőbe. Amikor a halottat a ravatalozótól a sírhoz viszik, régebben otthonról a temetőbe, vagy a katolikus templomtól a temetőbe -akikhez nem ment le a pap a péroba, a lélekharang szól. A menetet a templom tornyából figyelték, vagy kiszámították az idejét. Most, hogy a ravatalozóból temetnek, a reformátusok az ablakból látják és megszólaltatják a templomuk lélekharangját. A katolikusok pedig amióta felállították, a temetői lélekharangot. Nagyon régen, édesanyámnak így mesélték, ha az elhunytat nem a saját felekezete szerinti temetőbe temették (hanem a házastárs vallása szerint), de a saját hite szerint, a pap a koporsót csak a temetőig kísérte. Innen tovább már csak a kántor és a gyászoló gyülekezet ment és ők „énekelték” el a halottat. Ilyen temetésük volt a meg nem keresztelt gyermekeknek is. Az öngyilkosoknak, vagy akit az egyháza kitagadott, vagy hitetlen volt, vagy nagy bűnt követett el, még ilyen temetés sem jutott. Innen a mondas, hogy valakiből még énekes halott sem lesz. A faluban a hozzátartozók az elhunyt fejéhez állnak, ahogy a későbbi temetői látogatásnál is. A pap a kántorral és az éneklőkkel velük szemben állnak. Régen az egész gyászoló gyülekezet énekelt. A temető kapuját mindig be kell csukni, - az idősek ma is betartják- mert a nyitott temetőkapu várja az új lakóját és valaki meg fog halni!

Falun az emberek jobban kötődnek őseikhez, ezért a temető, a temető látogatása, a sírok gondozása életük fontos része. Még életükben kijelölik sírjuk helyét. Ez megnyugvással tölti el őket, tudják, őseik, szeretteik közt fognak pihenni az „idők végezetéig”. Ezért a falusi temetők nem szomorú helyek, hanem ide járnak ki emlékezni, de az élőkkel is gyakran itt találkoznak. Csicsón, a Felvidéken, vagy a többi elszakított magyarlakta vidéken, a temetőknek még más nagyon fontos jelentőségük is van. Az itt élők számára emlékeztető, hogy kik

voltak, és kik ők: magyarok. Az idegenből jövőknek - ugyanerről- bizonyíték.

A csicsói temető falunk legszebb kertje. A díszkút, csicsói mesterek munkája, az eredeti gémeskút fölé épült - meghagyva a kútágast a kútgémmel. Szépen faragott kávján négy vaslemez főnix áll, csőrükkel a bölcsek kövét tartják. Ezek a gémekhez hasonló mitológiai madarak az állandóan megújuló életet jelképezik.

A temetőnkről bővebben:

<http://csicso-nagy.uw.hu/fo-o-Csicso-NAGY-A/09-temeto.htm>

JUHÁSZ GYULA: CONSOLATIO - Vigasztalás

Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csöndesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.

Emlékük, mint a lámpafény az estben,
Kitündököl és ragyog egyre szebben
És melegít, mint kandalló a télen,
Derűs szelíden és örök fehéren.

Szemünkben tükrözik tekintetük még
S a boldog órák drága, tiszta üdvét
Fölisza lelkünk, mint virág a napfényt
És élnek ők tovább, szűz gondolatként.

Életkép a XX. század első feléből: Az éjjeli biztonságra Csicsón is baktek ügyelt, járva a falut. Kilenc órától éjjelig kiabálva, utána csendben, hogy az emberek nyugalmát ne zavarja. Éjjelig óránként ezt kiáltozta: „Hallja minden háznak ura! Kilencet (10, 11) ütött már az óra, térjen minden nyugovóra! Tűzre, vízre vigyázzatok, hogy semmi kárt ne valljatok!” Éjjelkor pedig: „Éjjélt ütött már az óra, térjen minden nyugovóra! Ajtód, kapud jól bezárjad! Isten áldja meg a házad!”

András, hazaláss! November 30. Az adventi böjti időszak előtti utolsó jeles nap. A legutolsó nap, mikor már be kell az állatokat hajtani télre a legelőkről, és a közelgő fagy elől ekkor már ki kellett vontatni az úszómalmokat a Dunából a parthoz, a biztos révbe. Erre figyelmeztet ez az eredeti csallóközi-Duna menti mondas!

Nagyné Bödök Terézia (1924-2013)

Fontos figyelmeztetés: Október 27-én kezdődik a téli időszámítás. Október 26-ról 27-re, szombatról vasárnapra virradó éjjel, egy órával állítsák vissza óráikat!

Nagy Amália

A nyári egyházi tábor margójára

Ezt az egyházi tábort már második alkalommal szervezték meg. Idén a tiszteletes Krisztina néni volt a főszervező. Neki köszönhetjük, hogy minden nap színes program várt bennünket. Sokat szórakoztunk, játszottunk, és tanultunk.

Legelőször is minden nap imádkoztunk, hogy jó időnk legyen, hogy semmi bajunk ne essen. Imádság után mindig eljátszottunk egy bibliai történetet. Ebben én és a testvérem is részt vettünk, mint szereplők. Sőt, egyszer az anyu is beállt játszani. A kicsik figyelmesen hallgatták a történetet, majd utána megbeszéltük, hogy miről is szólt a mese. A mese után következett a tízórai. Az ott szorgoskodó asszonyok mindig megleptek bennünket finom sütivel vagy kaláccsal. A szünet után még énekeltünk egyházi dalokat. Nekem a „Jöjj Izrael“ című dal volt a kedvencem.

Az ebéd is kiváló volt, az iskolában étkeztünk. Sajnos néhány gyerek azt mondta az ebédre, hogy fúúúúj. Érdekes, hogy a mai gyerekek, köztük én is, nem is sejtjük, hogy az afrikai gyerekek mennyire éheznek. Mi meg nyafogunk, ha kicsit sótlan a leves.

ÜLTESSÜNK FÁT!!!

Egy kezdeményezést szeretnénk útra indítani. A faültetés jelképezi a jövőt. Míg megnő, eltelik akár 30, 50 vagy akár 100 év is. Milyen gyönyörűek a platánok a kastély körül. Nagy Géza kezdeményezésére került telepítésre a Lion felé vezető út melletti nyárfasor, mely méltóságteljesen vezeti az arra látogatót, elfeledtetve vele mindennapi gondjait. Minden Csicsói polgárt arra kérnénk, hogy gyermekeinek, unokáinak ültessen évente legalább egy fát. Hova lehetne ültetni? Megváltozott világunk életvitele miatt egyre többen füvesítik be udvaraikat. Több udvarban akad bizonyosan hely egy gyümölcsfának a régi zöldséges helyett. Lehet viszont az utak mellé is ültetni. A Duna felé vezető egyenes út valamint a falu határában levő utak mellett nagyszerűen elférnek, egy újfajta étellel megtöltve a határt. Honnan lehet facsemetét beszerezni? Gyümölcsfákat faiskolában érdemes beszerezni. Nyárfá, akác és egyéb facsemete bőségesen van a környező erdőkben, töltések mellett, utak szélén. Fontos odafigyelni, hogy az újonnan kiültetett facsemeték legalább 3 méter távolságra legyenek az úttesttől, másrészt, az eke se tudja kifordítani őket. Esetleg kisebb, alacsonyabb karót verhetünk melléjük. Jó példával élén járva elültettünk néhány facsemetét a Dunára vezető Erecsi út mellett.

Szerző : Bödők Károly

Ebéd után visszamentünk a régi református iskolába és csoportokra szétszótódva gyártottuk a szebbnél szebb kézműves dolgokat. Mindenki kedvére alkothatott, amit haza is vihettünk megmutatni a szüleinknek. Ha vége volt a foglalkozásoknak, akkor kimentünk ijáskodni vagy focizni az udvarra. A lányok röplabdáztak és beszélgettek. A nap végén kaptunk olyan finom uzsonnát, hogy a tíz ujjunkat is megnyaltuk utána!

Kedden a táborba jött egy katona, na, az ő előadása igen jó volt. Megmutatta az egész katonai felszerelést. Kipróbálhattuk, hogy milyen nehéz az összes cucc, amit viselniük kell. Beszélt a katonaéletről is. Eddig csak az aputól hallottam ilyenekről, meg a tévében láttam. Most így élőben nagyon izgalmas volt.

Csütörtökön volt a kincskeresés Micimackóval és barátaival. Nekem az tetszett a legjobban, hogy a Micimackóval, vagyis anyukámmal lehettem egy csoportban. Minden feladatot élveztünk. Az állomásoknál szívesen fogadtak bennünket az ott várakozó falusi emberek. Még piskótával is megkínáltak bennünket. Sikerült sok kincset összeszednünk. Mi lettünk a legszebben éneklő csapat. Szegény Nagy Teri nénit is akkor láttuk utoljára, amikor megálltunk az egyik állomásnál babot válogatni. Azt is mondta, hogy ha tudta volna, hogy ennyi gyerek jön hozzá, akkor sütött volna süteményt. Az üzletnél volt az egyik állomás, ahol találtunk egy bukszát. Minden csapat visszavitte az üzletbe. Ez volt a becsületesség próbája. A kincskeresés legvégén a templomban tudtuk meg, hogy mi is a legnagyobb kincs. Hát a szeretet!

Utolsó nap ebédre gulyáslevest főztek az asszonyok. Na, abból mindenki kétszer szedett magának, mert nagyon finom volt. Délután lovagolni is voltunk a laki Gran farmon, ahol mindenki kedvére lovagolhatott, vagy állatokat simogathatott. Ezután volt a záró istentisztelet, ahol emléklapot kaptunk arról, hogy részt vettünk a táborban. Olyan jól éreztük magunkat, hogy nagyon haza sem akartunk menni!

Számomra igen tanulságos volt ez a tábor, mert otthon csak unatkoztam volna vagy a számítógép előtt ültem volna. Itt meg jókat játszottunk és barátkoztunk. Jövőre is szeretnék menni, és ha nagy leszek, én is szervezek ilyen tábort.

Kelt : 2013. augusztus 8.

Androvics Zalán

(Gáspár Sámuel alapiskola 7 osztály)

Régi dicsőségeink!

„A magyar népdal az egész magyar lélek tükre, a magyar nyelvvel egyidős. A magyarság történelme során kialakult és az évszázados –ezredes- használatban csiszolódott népzenei hagyomány anyanyelvünkhöz hasonló érték. Benne mindannyian magunkra ismerhetünk, belőle mások is megismerhetnek bennünket.“ Kodály Zoltán írta le ezt a szép gondolatot, amelyvel régi citerazenekarunk előtt is tisztelni szeretnék.

Az elmúlt napokban felkerestem id. Szabó Jánost közismertebb nevén Öcsi bácsit, hogy meséljen nekem a citera zenekarról. Szerencsémre bele is kezdett a mondókájába, sőt arra biztatott, hogy keressem meg Szabó Juliskát is, mert a dalokról ő többet tud nekem mondani. Az egész történet kb. a 70-es évek elején kezdődött, amikor is id. Liska Károly bácsi

otthon gyakoroltatott, vagy ahogy Öcsi bácsi mondta, „nyekergett“. Aztán gondolt egyet és összeállt Szabó Lajos bácsival. Úgy gondolták elmenni a kultúrházba próbálni. Ott szedték össze a régi nótákat is. Később további tagokkal bővítették ki a zenekart úgy mint: Kolocsics Károly, id. Sztahó Lajos, id. Szabó János, Szoboszlai Vince, Nagy Károly csicsói lakosokkal. Szabó Juliska csak később állt

közjük 1975-ben, és 1979-ig énekelt szebbnél szebb népdalokat. Olyanokat mint: „Mért nincs minden lánynak kút az udvarában“, meg „Piros alma ne gurulj, ne gurulj“. Juliskát elmondása szerint a kíváncsiság vitte be a kultúrházba, aztán ott ragadt énekelni és citerázni is. A zene szeretetére szülei nevelték, édesapja citerát is készített, bár ő maga nem játszott rajta soha. Fellépő ruháit maga varrta és hímezte, ma is őrzi őket szekrénye belsejében. Örömmel csinálta azt, amit csinált. Élete legszebb korszakának nevezte ezeket az éveket,

mert azt csinálhatta, amit szeretett. Elmesélte, hogy egy alkalommal meglátogatta őt Wurczell Gábor tanító úr, aki igaz nem tanította őt, de megjegyezte, hogy: „Juliska, maga olyan szívből tud énekelni“.

Voltak még a repertoárjukban más dalok is, mint: „Ez a kislány a keskeny ágyát magasra vetette“, „A nagy bécsi kasszárnyába“, „Amott legel, amott legel“, „Debrecenben sütik a jó kenyeret“. Ez utóbbi Liska Karcsi bácsi kedvence volt. Visszakanyarodva a zenekarhoz, sokszor felléptek a kultúrházban, Csemadok napon Kolozsnémán, ahol szintén nagy sikert arattak. Zenéjükkel kísérték a Bencsik Vilmosné vezetete táncosokat is. A környéken más citerás zenekar nem is volt, így minden alkalommal ők szolgáltatták a kultúrműsort. Hála Istennek nekem is volt alkalmam őket a 70-es, 80-as években hallani, hiszen mint szavaló kislány én is részt vettem ezeken a kulturális programokon. Öcsi bácsi is arra volt a legbüszkébb, hogy játékkukkal sok embernek szereztek boldog perceket.

Később a zenekar tagsága kibővült Károlyi Józseffel Bozsóval, Vargha Katalinnal és Rozáliával. Az 1985-ös évtől Bozsó az akkori alapiskola tanulóival: Nagy Deniszával, Nagy

Évával, Molnár Zsófiával, Beke Máriával és Nagy Zsolttal újra megalakította a citerazenekart, élükön kishúga Katika énekelt. A kolozsnémai Csemadok napon is szerepeltek nagy sikerrel.

Ezekben az években, amikor még hagyományőrző napokat tartottak a faluban, sokszor felhangzott a citera a tájházban. Be szép idők voltak! Amikor Öcsi bácsival beszélgettem, a legvégén huncutul rám kacsintott,

megpördörte bajuszát, és odasúgta: szép idők voltak, fiatalok voltunk, kár hogy vége! Igen lehet, hogy vége, de a tűz még ott égett a szemében, mint ahogy a Juliskáéban is. Lehet, ha még egyszer volna rá alkalmuk, újra meg tudnák pengetni ezt a szép népi hangszert és felcsendülne a nóta. Öcsi bácsival a kósárfonásról, kenyérsütésről és az aratásról is beszélgettünk, de ezt majd legközelebb mesélem el.

Szerző: Androvics Adrianna
(Folyt. köv.)

Ötletek és receptek, avagy ahogy nagyanyáink készítették!!!

Beköszöntött az ősz. Újra megtelnek a kamrák és a pincék zöldséges kertjeink gyümölcseivel és zöldségeivel. Ilyenkor kerül betakarításra a krumpli és a vörshagyma is, melyek a magyar konyha kiagyhatatlan alapélelmiszerei.

Krumplikása

Ezek a zöldségek minden falusi háznál megtalálhatóak és kiváló étek készíthetők belőlük. Itt van mindjárt a krumplikása. Egy egyszerű parasztétel. Mégis, mintha kiment volna a divatból, alig kerül az asztalunkra. Pedig könnyen, olcsón és gyorsan elkészíthető. Laktató és tartalmas étel. Fogyaszthatják a vegások, elkészíthető böjtkor, vagy mint a darakását, megfőzhetjük vacsorára.

Jó pár évvel ezelőtt módomban állt megkóstolni ezt az ételt Károlyi Irén nénémnél. Azóta is érzem a számban az ízt. Biztosra veszem, hogy ma is sokan elkészítik közülünk. Azoknak, akik ezt még sosem főzték meg, azoknak elárulom a receptet, melyet magától Irén nénémtől szereztem meg. Lássuk mi is kell hozzá! Meghámozzuk a krumplit és kevés sós vízben megfőzzük. Mikor megfőtt, átnyomjuk a krumplinyomón vissza a vizébe, melyet előtte természetesen átszűrünk. Nem törőn törjük a krumplit, mert akkor csomós marad! Beleszítünk annyi réteslisztet, amennyit elkíván. Ízlés szerint sózzuk. Olyan jó „se sűrű, se híg” állaga legyen a kásának! Jó simára ki kell keverni és amikor „poszog” akkor már össze is főtt, lekapcsolhatjuk a tűzhelyről.

Kezünkbe veszünk egy serpenyőt és egy kis zsírban egy jó nagy fej szeletelt hagymát megpirítunk. Aki a hagymát hagymával eszi, az rakjon bele két vagy három fejet is. Ha ezzel is végeztünk, rászórjuk az egészet a krumplikásánkra. Legjobb a liba-, vagy kacsazsír, de disznózsírral is elkészíthető. A kásánkból, ha marad belőle ebédre, akkor vacsorára meg lehet pirítani a rédliben. Így is nagyon ízletes. Néném olyan titkot is elárult, hogyha mégis sűrűbbre sikerül a kása, akkor főzőkanállal szaggathatunk belőle krumpligancit. Ekkor az edény aljára pirított prézli kerül (darával is elkészíthető). Ez is finom kis sós étel. De hasonló módszerrel készül a krumplis nudli, vagy dödölle, amit aztán felturbózzhatunk finom nagy által készült málna, eper és baracklekvárral.

Kedves nagymamák és asszonytársaim! Ha felkeltetem az érdeklődésüket és szívesen megosztanák a tisztelt olvasókkal réges-régi receptjeiket, úgy kérjük, hogy juttassák el hozzánk. Ezentúl minden számban szeretnénk leköszölni egy-egy titkos összetevőkből álló akár süti, akár pogácsa, vagy ételkülönlegességet. Természetesen a honlapunkon is közzé tesszük féltve őrzött kincseiket.

A krumplikásához jó étvágyat kívánunk!

Androvics Adrianna, 2013. szeptember 30.

Nagyné Bödök Terézia (1924-2013) receptjeiből:

Az alma az egyik legismertebb és legkedveltebb gyümölcsök egyike. Nem így a birsalma, melyet már jóval kevesebben kedvelnek. Pedig ízletes desszert készíthető belőle, magas a C-vitamin tartalma és emésztésünket is segíti. Nyanya unokái nagyon kedvelik. Most már nővérem főzi.

Birsalmasajt

1 kg cukorra annyi vizet öntünk, amennyi vizet a cukor felvesz. Azután felfőzzük sűrűre. Ekkor tegyük bele 1 kg meghámozott, megfőzött és szitán átnyomott birsalmát. 1 db vaníliát, vagdalt diót főzhetünk bele a végén kevés ideig. Azután formába rakjuk meleg helyre, míg igen lassan átlátszóvá szikkad. Ekkor a formából borítsuk ki és csak használatkor kell felszabdalni.

Táblás pogácsa

Egy elfeledett pogácsa receptje, anyám sokszor sütötte. Egyszerű, gyors, olcsó, finom. Leves mellé ajánlom. Mózestábla csicsói változata - . Minden pogácsakészítés lényege, hogy nem kell finomra eldolgozni. 1/2 kg sima liszt, pici só, Jó kanálfej zsír, kiskanál szódobikarbóna, aludttej, esetleg sűrű tejföl. Éppen csak annyira kell összegyúrni, hogy összeálljon. Kísodorjuk tepsinagyságúra, tepsibe rakjuk, megkockázzuk. Lekenhetjük zsírral, sütjük. Szeleteljük. Törős, vékony, mint a tábla!

Szeressük egymást

Egy ember 75 éve alatt annyi minden történik az életében, falujában, a világban. Én mindig úgy gondoltam, vagyis szerettem volna, hogy a falu egy nagy család legyen. Tudjunk a szomszédokról, a falu másik végében történekről, hogy kisbaba született, és örüljünk, mert ő a nagy család része. Ha valamelyik falubeli családnak a fia, lánya mérnöki vagy tanári oklevelet kapott, együtt örüljünk, mert közülünk való. Sajnos nem így van. Nagyon megváltozott körülöttünk minden. Nem tudunk mosolyogni egymásra, nem öleljük meg egymást, mint régen. Amikor búcsúkor a faluból elköltözött ismerős hazajött, örültünk egymásnak, száz kérdést tettünk fel hogylétéről, családjáról, egészségéről. Mostanra idegenek lettünk. Nem tudunk örülni semminek, nem vagyunk kedvesek, mosolygósak. Pedig ehhez nem kell pénz, nem kerül semmibe.

Nagyon elszomorított az ideai Szent István napi megemlékezés. Erre a szép magyar történelmi napra pár ember jött el. Pedig jó lett volna meghallgatni a tanulságos ünnepi beszámolót ál-lamalapító királyunk életéről, főleg a fiatal nemzedéknek.

Öröm és egészség

Ha jó egészséggel vagyunk megáldva, tanuljuk megbecsülni azt, és ne éljünk vissza vele! Ha kitűnő képességeink vannak, azokat inkább mások javára érvényesítsük. Emlékezzünk a régi mondásra: Az öröm, amit másoknak okozunk, a mi szívünket melengeti. Az örömet joggal minősíthetjük gyógyító erőnek. Segítsünk barátainknak és a hozzánk közelállóknak is, hogy vegyék észre életükben és örüljenek mindannak, ami szép és jó. Így a legjobb biológiai gyógyszert adjuk nekik. Az öröm aktivizálja a légzést, ezzel az ember, a beteg ember állapota lassan javulni fog. Próbáljunk örömeik között élni, még ha eleinte nem is megy könnyen. Gondoljunk valami szép, örömteli dologra. Lélegezzünk mélyen. Hideg-meleg borzongást érzünk, egy pillanatra az egész testünk megremeg. Győz az öröm. Hagyjuk hatni magunkra, a szimpatikus funkciókat rendezzi. (A szimpatikus idegrendszer funkciója, hogy felkészítse a szervezetet a hirtelen, nagyobb terhelések elviselésére.) Örüljünk minden szépnek, nyissuk ki szemünket, vegyük észre a körülöttünk lévő természetet: fákat, virágokat, erdőt, mezőt, folyóvizeket. Örüljünk a napsütésnek, jó időnek, jó termésnek, a jól végzett munkának, egy találkozásnak, beszélgetésnek, szép versnek, könyvnek, filmnek, éneknek, zenének! Mosolyogjunk, énekeljünk, imádkozzunk, rakjunk rendet környezetünkben és magunkban.

Magasztalunk Istenünk, mert a Te világodban rend van.

Adj nekünk nyitott szemet meglátni a rendet, és bölcs szívet, tudomásul venni azt!

Szeretettel: Nagyné L. Olga

Egy minapi kellemetlen kijelentésnek sem tudok örülni: „a kitelepítettek emlékmű Nagy Géza tulajdona”. Az egész falunak készítették! Azon az emléktáblán nagyszüleink, a faluból elhurcoltak, a mi neveink vannak! Ugyanúgy tartsuk rendben, óvjuk, mint a parkot vagy a temetőt! Örüljünk, hogy 65 év után nálunk is van hely, ahol megállhatunk emlékezni! Köszönet a megvalósítóknak!

Még egyet szeretnék kérni embertársaimtól. Tudom, mert mások is mondták, kéréssel nem vagyok egyedül. A temetéseken egyre messzebb állunk meg a koporsótól, mintha csak véletlenül vetődtünk volna arrafelé. Pedig falunk nagy családjának egy tagja van még rövidke időig velünk itt ezen a földön. Megérdemelné, hogy együtt, mindnyájan énekeljünk és imádkozzunk fölötte. Mint annakidején. Hiszen: „... sose kérdezd, kiért szól a harang: érted szól” (John Donne)

Tanuljunk meg egymásra mosolyogni, szeressük egymást, amíg lehet!

Szalai Mária, 2013. október 3.

Minden betegséget könnyebb és egyszerűbb megelőzni, mint azt gyógyítani!

A legfontosabb, amit a sárgabarackmagból tartalmaz, az a nitrilozid, azaz B-17 vitamin. A rákos megbetegedések megelőzéséhez, kiküszöböléséhez szinte nélkülözhetetlen a B-17 vitamin. Ezen vitaminban gazdag étrendhez tartósan igazodó emberek közül senki nem lesz rákos beteg. A keserű sárgabarackmagból B-17 vitamin tartalma háromszor magasabb, mint az édes magé. Az észak-amerikai indiánok étrendje is sok B-17 vitamint tartalmaz és szinte ismeretlen közöttük a rákbetegség. B-17 vitamin szükségletünk napi 250 - 300 mg. Ez a mennyisége kb. 35-40 szem édes, vagy 12 - 15 szem keserű sárgabarackmag elfogyasztásával fedezhető. Egy szem sárgabarackmagból az édes fajtából 1-5 mg, a keserű magból 15 - 25 mg nitrilozidot, azaz B-17 vitamint tartalmaz. Mivel vízben oldódó vitaminról van szó, az em-

beri szervezet számára szükséges mennyiség ebből a vitaminból napi 250 - 300 mg. Amennyiben nem jut a szervezetbe megfelelő mennyiségű B-17 vitamin, úgy hiánya rákbetegséget okozhat. Egy közismert példa a vízben oldódó vitamin hiányára: Egy másik igen fontos vízben oldódó vitamin a C-vitamin, melynek hiánya skorbutot, az immunrendszer gyenge működését eredményezi.

Szerző: Barnoki Andrea

Választások

Ismét eltelt 4 esztendő. November 9-én megyei képviselőket választhatunk. Immár 3. alkalommal indul községünk polgármestere, Földes Csaba az egyik párt képviseleti színeiben. Ennek apropóján kérdeztük meg néhány dolgról, főképp a falu és Nyitra megye viszonyairól.

Miért indul újra a megyei választásokon, mint képviselő? – Segíteni szeretnék az itteni térségnek érdekeik érvényesítésében, kapcsolatrendszeremen keresztül. 52 megyei képviselő között ez néha elég nehézkes.

Hogyan látja a falu helyzetét megyei szintről? Mi az, amiben segíteni tud Csicsó községnek? – Az alsóbbrendű utak a megyéhez tartoznak. Ezek felújítása a megyei képviselő-testület kompetenciája. Még 2010-ben döntöttek Csicsó és Füss közötti közút felújításáról, mely 2012-ben újulhatott meg. Megyei „lobbi” volt szükséges ahhoz is, hogy a Leader programon (az Európai Unió vidékfejlesztési politikájának része) keresztül 19 falu közösen pályázzon. Csicsón padokat és információs táblákat tudunk elhelyezni és egy hintát a játszótérre.

Hogy látja a jövőben, hogyan fejlődhet a falu? – A faluban elkészített infrastrukturális beruházásokra építve, megtalálni a közösségi életet. Ezek függenek az emberi tényezőktől. A megyei választásokon a régiókból indul a csicsói származású Horváth Árpád, Gúta polgármestere, Szalay Rozália Kolozsémáról, Csóka Lajos Nagykeszi polgármestere.

A riportot készítette 2013.09.27-én Bödök Károly

Rejtvény

c	s	i	c	s	ó	i	a	l	m	a	t	ó
g	g	á	s	p	á	r	s	á	m	u	e	l
ó	t	l	k	k	a	o	t	k	á	s	r	f
l	e	i	á	a	r	s	á	ú	r	a	ó	o
y	m	o	l	s	r	z	j	t	t	c	z	c
a	p	n	n	t	a	l	h	h	é	n	s	i
d	l	h	o	é	i	o	á	a	z	p	a	p
u	o	a	k	l	m	p	z	m	i	i	d	á
n	m	m	i	y	a	m	a	i	o	l	o	l
a	k	i	t	t	y	t	ó	f	a	r	m	y
s	z	e	n	t	i	s	t	v	á	n	b	a

Keressétek meg és húzzátok ki a megadott szavakat:

Csicsói alma, Lion, gólya, Duna, Ham, Szent István, Gáspár Sámuel, templom, Kitty tó, Kálnoki, kastély, focipálya, Ártézi, kút, tájház, Rózsadomb

Készítette: Bödök Károly Balázs (6. osztályos tanuló)

A kultúrház programjai

Októberi programok:

október 18. – Nyugdíjasok napja
október 25. – (15:00) Kézműves-foglalkozás
október 29. – (19:00) MKP jelöltek bemutatása

Novemberi programok:

november 9. – Megyei választások
november 23. – Katalin bál
november 29. – (15:00) Adventi kézműves-foglalkozás

Decembéri programok:

december 6. –
Mikulás-ünnepség
december 13. –
Karácsonyváro
kézműves-foglalkozás

A Csicsó-i, Csilizköz-i, Csallóköz-i Kultúra-és Hagyományörző non-profit szervezet és a Magyar Kereszténydemokrata Szövetség

tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

Hites Kristóf bencés paptanár szobrának ünnepélyes leleplezésére és megszentelésére születésének 100. évfordulójára emlékezve

Időpont: 2013. október 27., 15.00

Helyszín: A csicsói kitelepítettek emlékparkja

Nagy Zoltán csicsói versmondó szavalata

Köszöntőt mond Sárközi János, az MKDSZ alelnöke

Hites Kristóf atya életrajzát felolvassa Nagy Szerénce

A szobrot megáldja és megszenteli dr. Herdics György címzetes apát

Egyházi énekeket énekelnek Komjáthy Lóránt és Andrea

Az újmisést Hites Kristóf atya 1938-as köszöntését felolvassa Bugyi Ágnes

Nemzeti imádságunk

A szobor Steinbach Sándor és Csicsói Nagy Géza alkotása

Oratio et labora

Megjegyzés: családi nevén Hrotkó Endre, Hrotkó Sándor fia.

